

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 11.11.2003
KOM(2003)456 lopullinen

2003/0161 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

**yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista annetun asetuksen (EY) N:o 2100/94
muuttamisesta**

(Komission esittämä)

PERUSTELUT

Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista annetun asetuksen (EY) N:o 2100/94 29 artikla on epäjohdonmukainen bioteknologian keksintöjen oikeudellisesta suojasta annetun direktiivin 98/44/EY 12 artiklan kanssa.

Neuvosto pyysi helmikuussa 1998 komissiota tutkimaan tätä epäjohdonmukaisuutta ja esittämään asetuksen (EY) N:o 2100/94 muutosehdotuksen.

Kasvilajike voidaan suojata kasvinjalostajanoikeudella, mutta kasvilajikkeeseen voi lisäksi sisältyä yksi tai useampia bioteknologian keksintöjä, joita itsessään suojaa patentti, esimerkiksi patentoituja geneettisiä aineksia. Nämä teollis- ja tekijänoikeudet voivat kuulua eri henkilöille.

Jos teollis- ja tekijänoikeuksien omistajat eivät pääse yksimielisyyteen, molempien säädösten mukaan voidaan myöntää pakkolupa (pakkoviljelylupa tai vastavuoroinen lupa), jolla varmistetaan, että kasvilajiketta tai patenttia voidaan käyttää, mutta vain perustelluissa tapauksissa.

Asetuksen (EY) N:o 2100/94 mukaan pakkolupa voidaan myöntää ainoastaan 'yleisen edun' takia. Direktiivin 98/44/EY mukaan pakkoviljelylupa voidaan myöntää, jos se merkitsisi 'huomattavaa teknistä kehitystä, johon liittyy huomattava taloudellinen etu', mutta ei 'yleisen edun' vuoksi.

Asetukseen (EY) N:o 2100/94 ehdotettu muutos poistaa tämän epäjohdonmukaisuuden:

1. Se varmistaa kasvinjalostajanoikeuksia koskevan asetuksen (EY) N:o 2100/94 ja bioteknologian keksintöjen oikeudellisesta suojasta annetun direktiivin 98/44/EY johdonmukaisuuden.
2. Jotta patentoidun bioteknologian keksinnön hyödyntäminen olisi mahdollista, yhteisön kasvilajikevirasto voi myöntää patentinhaltijalle pakkoluvan sellaisen suojatun lajikkeen käyttöä varten, joka sisältää kyseisen keksinnön. Pakkoluvan hakijoiden on osoitettava
 - pyytäneensä kasvinjalostajanoikeuden haltijalta sopimukseen perustuvaa käyttöilupaa saamatta sitä ja
 - bioteknologian keksinnön edustavan merkittävää teknistä kehitystä, johon liittyy huomattava taloudellinen etu suojattuun kasvilajikkeeseen verrattuna.
3. Patentinhaltijalle voidaan myöntää vastavuoroinen lupa sellaisen kasvilajikkeeseen hyödyntämiseksi, joka sisältää hänen bioteknologisen keksintönsä, jos kasvinjalostajanoikeuden haltijalle on direktiivin 98/44/EY mukaisesti myönnetty pakkolupa patentoidun keksinnön käyttöä varten.

Ehdotuksella ei ole uusia rahoitusvaikutuksia yhteisöjen talousarvioon.

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia pieniin tai keskisuuriin yrityksiin.

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista annetun asetuksen (EY) N:o 2100/94 muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 308 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen¹,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon²,

sekä katsoo seuraavaa:

Asetuksella (EY) N:o 2100/94³ luodaan kansallisten järjestelmien rinnalle kasvilajikkeita koskeva yhteisön järjestelmä, joka tekee mahdolliseksi koko yhteisön alueella voimassa olevien teollisoikeuksien myöntämisen ('yhteisön kasvinjalostajanoikeudet').

”Yhteisön kasvilajikevirasto” ('virasto'), joka on yhteisön virasto ja oikeushenkilö, varmistaa mainitun yhteisön järjestelmän täytäntöönpanon ja soveltamisen.

Ainoastaan virasto voi myöntää pakkoviljelyluvan kasvilajikkeelle, joka on suojattu yhteisön kasvinjalostajanoikeudella.

Bioteknologian keksintöjen oikeudellisesta suojasta 6 päivänä heinäkuuta 1998 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 98/44/EY⁴ vahvistettiin yhteisön oikeuskehys bioteknologian keksintöjen suojaamiseksi ja direktiivin 12 artiklassa annetaan säännöt pakkoluvan myöntämisestä muulla kuin yksinoikeudella tapahtuvaa käyttöä varten, kun suojattavaan kasvilajikkeeseen liittyy patentilla suojattu keksintö ja päinvastoin.

Asetuksen (EY) N:o 2100/94 29 artiklassa säädetään yleisesti pakkoviljelylupien myöntämisestä yhteisön kasvilajikkeita varten yleisen edun vuoksi, kun taas direktiivin 98/44/EY 12 artiklassa ei ole tällaista vaatimusta vastavuoroisista pakkoluvista patentoidun keksinnön ja kasvinjalostajanoikeuden välillä.

¹ EYVL C, , , s. , .

² EYVL C, , , s. , .

³ EYVL L 227, 1.9.1994, s. 1.

⁴ EYVL L 213, 30.7.1998, s. 13.

Koska on tarpeen varmistaa vastavuoroisen pakkolupajärjestelmän johdonmukaisuus teollisten ja kaupallisten oikeuksien eri aloilla, asetuksessa (EY) N:o 2100/94 vahvistetut säännöt olisi saatettava direktiivissä 98/44/EY säädettyjen sääntöjen mukaisiksi.

On otettava huomioon direktiivin 98/44/EY mukainen bioteknologian keksintöjen suojan kansallinen soveltamisala ja tarve varmistaa, että kansallisen patentin haltijalle myönnetään vastavuoroinen lupa kasvinjalostajanoikeutta varten ainoastaan siinä jäsenvaltiossa tai niissä jäsenvaltioissa, jossa tai joissa haltijalla on bioteknologian keksinnön patentti.

Tämän asetuksen antamista varten EY:n perustamissopimuksessa määrätään ainoastaan 308 artiklan nojalla annetuista valtuuksista,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetus (EY) N:o 2100/94 seuraavasti:

Korvataan 29 artikla seuraavasti:

"29 artikla

Pakkoviljelyluvat ja vastavuoroiset pakkoluvat, kun suojattavaan kasvilajikkeeseen liittyy patentilla suojattu keksintö

1. Virasto myöntää pakkoviljelyluvan yhdelle tai useammalle henkilölle, jos tämä henkilö tai nämä henkilöt sitä hakevat, mutta ainoastaan yleisen edun vuoksi ja vasta kuultuaan 36 artiklassa tarkoitettua hallintoneuvostoa.
2. Jonkin jäsenvaltion, komission tai yhteisön tasolla perustetun komission rekisteröimän järjestön pyynnöstä pakkoviljelylupa voidaan myöntää joko erityisedellytykset täyttävän luokan henkilöille tai kenelle tahansa henkilölle yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa tai koko yhteisössä. Se voidaan myöntää ainoastaan yleisen edun vuoksi ja hallintoneuvoston suostumuksella.
3. Myöntäessään 1, 2 tai 5 kohdan mukaista pakkoviljelylupaa virasto täsmentää toimet, joita pakkoviljelylupa koskee, ja noudatettavat kohtuulliset edellytykset sekä 2 kohdassa tarkoitettut erityisedellytykset. Kohtuullisten edellytysten osalta otetaan huomioon kaikkien sellaisten kasvinjalostajanoikeuksien omistajien edut, joihin pakkoviljelyluvan myöntäminen vaikuttaa. Niihin voi kuulua mahdollinen kestoajan rajoitus, sopiva maksu kohtuullisen korvauksen suorittamiseksi omistajalle tai ne voivat asettaa omistajalle tiettyjä velvoitteita, jotka hänen on täytettävä varmistaakseen pakkoviljelyluvan käytön.

4. Kunkin yksivuotiskauden kuluttua 1, 2 tai 5 kohdan mukaisen pakkoviljelyluvan myöntämisestä ja edellä mainitun mahdollisen kestoajan rajoissa kukin menettelytavan osapuoli voi hakea pakkoviljelyluvan myöntämistä koskevan päätöksen peruuttamista tai muuttamista. Ainoa peruste, jota voidaan käyttää tällaisen hakemuksen tukena on se, että aiemmin tehtyä päätöstä koskevat ratkaisevat tosiasiat ovat muuttuneet tällä välin.
5. Pakkoviljelylupa myönnetään lajikkeen omistajalle olennaisesti johdetun lajikkeen osalta hakemuksesta, jos 1 kohdassa esitetyt perusteet on täytetty. Edellä 3 kohdassa tarkoitettuihin kohtuullisiin edellytyksiin kuuluu sopiva maksu kohtuullisen korvauksen suorittamiseksi lähtölajikkeen omistajalle.
6. Jäljempänä 114 artiklassa tarkoitettussa täytäntöönpanoa koskevassa asetuksessa voidaan mainita tiettyjä esimerkkitapauksia 1 ja 2 kohdissa mainitusta yleisestä edusta ja täsmentää lisäksi yksityiskohtaiset säännöt edeltävien kohtien soveltamisesta
7. Jäsenvaltiot eivät voi myöntää pakkoviljelylupia yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien osalta.
8. Poiketen siitä, mitä 1–7 kohdassa säädetään, sovelletaan seuraavia sääntöjä:
 - a) Jos bioteknologisen keksinnön patentin haltija hakee virastolta pakkolupaa suojatun kasvilajikkeen muulla kuin yksinoikeudella tapahtuvaa käyttöä varten direktiivin 98/44/EY 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti, virasto myöntää luvan asianmukaista korvausta vastaan edellyttäen, että patentin haltija osoittaa
 - i) hakenneensa kasvinjalostajanoikeuden haltijalta sopimukseen perustuvaa käyttölupaa saamatta sitä; ja
 - ii) että keksintö edustaa merkittävää teknistä kehitystä, johon liittyy huomattava taloudellinen etu suojattuun kasvilajikkeeseen verrattuna.
 - b) Kun haltijalle on myönnetty direktiivin 98/44/EY 12 artiklan 1 kohdan mukainen pakkolupa patentilla suojatun keksinnön muulla kuin yksinoikeudella tapahtuvaa käyttöä varten, jotta hän voisi hankkia kasvinjalostajanoikeuden tai hyödyntää sitä, virasto myöntää kyseistä keksintöä koskevan patentin haltijan pyynnöstä tälle kohtuullisin edellytyksin vastavuoroisen luvan kyseisen kasvilajikkeen muulla kuin yksinoikeudella tapahtuvaa hyödyntämistä varten.
 - c) Myöntäessään luvan a alakohdan mukaisesti tai vastavuoroisen luvan b alakohdan mukaisesti virasto rajaa luvan tai vastavuoroisen luvan alueellisen soveltamisalan niihin yhteisön jäsenvaltioihin, joissa patentti on voimassa."

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja